

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Cob/25/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321201829
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Štrkolcová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2026:8321201829.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Natálie Štrkolcovej a členov senátu JUDr. Igora Ragana a JUDr. Ondreja Hvišča, PhD., v spore žalobcu: COOP Jednota Humenné, spotrebné družstvo, so sídlom Družstevná 24, 066 27 Humenné, IČO: 00 169 081, zastúpeného JUDr. Štefanom Práznovským, advokátom, so sídlom Ul. 26. novembra 1, 066 01 Humenné, IČO: 31 981 003, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 37.082,86 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti výrokom I. a III. rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 17Cb/39/2021-240 zo dňa 27. novembra 2024, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Humenné, č. k. 17Cb/39/2021-240 zo dňa 27. novembra 2024 vo výrokoch I. a III.
- II. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 37.082,86 eur s úrokmi z omeškania vo výške 8 % ročne od 1.5.2021 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.); v prevyšujúcej časti nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 37.082,86 eur od 25.3.2021 do 1.5.2021 zamietol (výrok II.) a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 37.032,86 eur s úrokmi z omeškania vo výške 8 % ročne od 25.3.2021 do zaplatenia titulom bezdôvodného obohatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania.

3. Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 30.12.1994 uzatvoril so žalovaným poistnú zmluvu na poistné obdobie od 1.1.1995 do 31.12.1995. Dňa 17.3.1995 došlo k úrazu maloletej A. B. (ďalej len „poškodená“), ktorá po požiarom rebríku vyliezla na strechu budovy Obchodného centra v Medzilaborciach, ktorú mal žalobca v trvalom užívaní, spadla z nej a utrpela pri tom ťažké zranenia. Poškodená sa v konaní vedenom pred Okresným súdom Humenné proti žalobcovi v procesnom postavení žalovaného domáhala náhrady škody na zdraví (bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia). Okresný súd Humenné rozsudkom sp. zn. 8C/408/1998 zo dňa 3.12.2015 uložil žalovanému COOP Jednote Humenné, spotrebnému družstvu, povinnosť zaplatiť poškodenej bolestné vo výške 22.827,- eur a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 44.740,- eur, teda spolu 67.567,- eur. Po skončení konania vo veci samej, Okresný súd Humenné rozhodol aj o výške trov konania, a to o trovách právneho zastúpenia žalobkyne

(poškodenej), keď uznesením sp. zn. 8C/408/1998 zo dňa 3.2.2021 uložil žalovanému COOP Jednote Humenné, spotrebnému družstvu nahradiť žalobkyni (poškodenej) trovy konania vo výške 37.082,86 eur.

4. Žalobca ďalej v žalobe uviedol, že žalovaný KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group síce zaplatil poškodenej sumu 67.567,- eur, čím nahradil škodu vzniknutú inému v súvislosti s činnosťou alebo vzťahom žalobcu ako poisteného, ale nezaplatil jej trovy konania vo výške 37.082,86 eur. Žalobca tvrdil, že nakoľko uznesenie Okresného súdu Humenné o výške trov konania sa dňa 16.3.2021 stalo vykonateľným a hrozila mu exekúcia, sumu 37.082,86 eur zaplatil poškodenej dňa 24.3.2021 namiesto žalovaného. Dňa 12.4.2021 žalobca vyzval žalovaného, aby mu do 30.4.2021 zaplatil sumu 37.082,86 eur, ktorú titulom trov konania plnil poškodenej namiesto žalovaného. Žalovaný na túto výzvu žalobcovi oznámil, že jeho nárok nie je ochotný akceptovať. Argumentoval bodom 4 písm. c) Všeobecných poisťných podmienok (ďalej len „VPP“), podľa ktorého poisťovňa je povinná nahradiť náklady, ktoré zodpovedajú najviac mimozmluvnej odmene advokáta za obhajobu poisteného alebo jeho pracovníka (člena) v prípravnom konaní a pred súdom prvého stupňa v trestnom konaní vedenom proti nemu v súvislosti so škodou, ktorú má poisťovňa uhradiť, pokiaľ poistený splnil povinnosti mu uložené v článku IV. bode 1 písm. a) a d), ak sa k úhrade tých nákladov zaviazala. Túto argumentáciu žalovaného považoval žalobca za zmätočnú, keď tvrdil, že predmetné ustanovenie VPP sa jeho prípadu netýka. Dôvodil, že na jeho prípad sa vzťahuje článok II. bod 4 písm. b) VPP, podľa ktorého poisťovňa je povinná nahradiť náklady občianskeho súdneho konania o náhrade škody, ak bolo toto konanie nutné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky plnenia poisťovne, pokiaľ je poistený povinný tieto uhradiť. Žalobca uviedol, že žalovaný svoj odmietavý postoj odôvodnil tým, že k úhrade trov konania sa v poisťnej zmluve písomne nezaviazal. Podľa žalobcu však trovy konania, ktoré vznikli poškodenej, sú neoddeliteľnou súčasťou jej pohľadávky a tvoria jej príslušenstvo, čo konštatuje súdna prax i judikatúra. Dôvodil, že ako poistený v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8C/408/1998, v ktorom žalovaný KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group vystupoval ako intervenient, postupoval v súlade s pokynmi žalovaného, pričom toto konanie bolo nevyhnutné na zistenie zodpovednosti za škodu a jej výšky. Tvrdil, že zaplatením nákladov súdneho konania poškodenej za žalovaného vzniklo dňa 24.3.2021 na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie vo výške 37.082,86 eur.

5. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe, a to v odpore proti platobnému rozkazu, navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8C/408/1998 v procesnom postavení žalovaného v 1. rade odmietal zodpovednosť za škodu, ktorú utrpela poškodenej pri páde z budovy a súčasne namietal aj premlčanie nároku. Žalovaný nerozporoval, že so žalobcom uzatvoril poisťnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poistenie zodpovednosti za škodu. V zmysle poisťnej zmluvy vzniklo poistenému právo, aby poisťovňa za neho nahradila škodu vzniknutú inému v súvislosti s činnosťou alebo vzťahom poisteného bližšie označeným v zmluve, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá, v dôsledku svojho konania alebo vzťahu z doby trvania poistenia. Zdôraznil, že žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8C/408/1998 v procesnom postavení žalovaného odmietal zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla poškodenej. Poukázal, že podľa VPP bola poisťovňa povinná za poisteného zaplatiť náhradu škody vzniknutú inému iba v prípade, ak je daná zodpovednosť poisteného. Naopak, ak poistený svoju zodpovednosť za vznik škody odmieta, poisťovňa nie je oprávnená túto škodu tretej osobe za poisteného uhradiť.

6. Žalovaný ďalej dôvodil, že proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 8C/408/1998 zo dňa 3.2.2021 o výške trov konania nepodal žalobca (v konaní sp. zn. 8C/408/1998 v procesnom postavení žalovaného) odvolanie, preto označené rozhodnutie nadobudlo dňa 16.3.2021 právoplatnosť. Argumentoval, že podľa článku II. bodu 4 VPP, je poisťovňa povinná nahradiť náklady súdneho konania o náhrade škody za podmienok uvedených v tomto článku iba vtedy, ak sa k úhrade týchto nákladov písomne zaviazala v poisťnej zmluve. Žalovaný zdôraznil, že so žalobcom si v poisťnej zmluve nedohodol písomný záväzok na úhradu nákladov prípadného súdneho konania o náhrade škody. Preto vyrozumel žalobcu, že ním uplatňovaný nárok na refundáciu vyplateného plnenia nie je predmetom poisťného vzťahu v zmysle uzatvorenej poisťnej zmluvy. Dôvodil, že účelom poistenia nie je refundácia alebo vyplatenie akýchkoľvek pohľadávok tretích osôb voči poistenému, ktoré nie sú predmetom poistenia, že za poisteného bol povinný nahradiť škodu vzniknutú inému, za ktorú poistený zodpovedá. Poukázal, že škodu na zdraví, ktorá vznikla poškodenej uhradil, čím si splnil voči žalobcovi povinnosti z poisťnej zmluvy.

7. Žalovaný uzavrel, že trovy konania predstavujú pohľadávku poškodenej voči žalobcovi, ktorá ale nie je krytá poistením v zmysle poisťnej zmluvy, ktorú strany sporu uzatvorili. Poukázal, že podľa VPP je poisťovňa povinná nahradiť trovy občianskeho súdneho konania za poisteného, len ak sa k tomu písomne zaviazala. Pokiaľ má poistený klient záujem mať poistením kryté aj prípadné náklady občianskeho súdneho konania, tento rozsah je dojednávaný individuálne a vždy je zohľadnený v stanovenej výške poistného pre príslušné poistné obdobie. Mal za to, že od neho nie je možné spravodlivo požadovať, aby plnil to, na čo sa v zmluve nezaviazal. Ak sa účastníci poisťnej zmluvy dohodli na určitom rozsahu poistenia (v tomto prípade poistenie nehnuteľných vecí, huteľných vecí, zásob, skiel, zodpovednosti za škodu), predmetom poistenia je iba to, na čom sa účastníci poisťnej zmluvy výslovne dohodli. Považoval preto za neprípustné nahradzovanie zmluvných dojednaní inak, ako dohodou zmluvných strán.

8. Žalobca v ďalšom poukázal na súdne rozhodnutia, ktoré argumentáciu, že poisťiteľ sa k náhrade trov konania písomne nezaviazal, odmietajú (rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 9Csp/83/2018 zo dňa 25.6.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Co/260/2019 zo dňa 18.2.2020). Tvrdil, že v označených rozhodnutiach vystupuje iný poisťiteľ, ale týkajú sa zhodnej veci, pričom súdy v nich konštatovali, že trovy konania je potrebné považovať za príslušenstvo pohľadávky v zmysle ust. § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), keďže sa jedná o náklady spojené s uplatňovaním, prípadne bránením práva. Mal za to, že nie je možné vylúčiť Všeobecnými poisťnými podmienkami zákonnú úpravu uvedenú v ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Poukázal na článok IV. bod 1 písm. f), i) VPP, podľa ktorého poistený nesmie bez súhlasu poisťovne uzavrieť súdny zmier a bez predchádzajúceho súhlasu poisťovne uznať dlh celkove ani sčasti, alebo uspokojiť akýkoľvek nárok z titulu zodpovednosti za škodu. V tejto súvislosti žalobca argumentoval, že žalovaný sa od roku 1998 až do právoplatného skončenia veci veľmi aktívne zúčastňoval konania vedeného v prvej inštancii pred Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 8C/408/1998, čím na strane žalovaného (žalobcu v tomto konaní) sám trovy hromadil. Ďalej žalobca uviedol, že ak sa aj žalovaný k náhrade nákladov občianskeho súdneho konania písomne nezaviazal, táto jeho výhraďa ako podmienka, ktorú si bez individuálneho dohodnutia so žalobcom svojvoľne zakomponoval do listinnej podoby, je v rozpore s § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, preto je absolútne neplatná. Dôvodil, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, je aj podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 nekalou podmienkou, pretože predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podľa označenej smernice, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou - ako v prípade poisťnej zmluvy, ktorú uzatvorili strany sporu. Mal za to, že ak dodávateľ (žalovaný) vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. V tejto súvislosti žalobca dodal, že až účinnosťou zákona č. 379/2008 Z. z., sa dňa 1.1.2008 spotrebiteľom stala výlučne fyzická osoba.

9. Žalovaný namietal, že žalobcom prezentované závery súdnych rozhodnutí nie sú aplikovateľné na prejednávajúcu vec. Argumentoval, že v konaní vedenom pred Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 8C/408/1998, ktoré predchádzalo tomuto súdnemu konaniu, žalobca (v konaní sp. zn. 8C/408/1998 v procesnom postavení žalovaného) namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, premičanie nároku žalobkyne (poškodenej) a aj to, že z jeho strany došlo k porušeniu povinnosti pri užívaní budovy, resp. porušeniu povinnosti pri správe budovy, na ktorej sa stal úraz. Tvrdil, že predmetné súdne konanie bolo vedené z dôvodu odmietnutia zodpovednosti žalobcu za škodu vzniknutú poškodenej, a že v tomto súdnom konaní žalovaný nedal dôvod na vznik trov konania, ktoré vznikli žalobcovi, ktorý navyše niekoľkokrát menil v súdnom konaní o náhradu škody na zdraví svoju procesnú obranu.

10. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 17Cb/39/2021-142 zo dňa 25. januára 2022 žalobu zamietol a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % po tom, ako dospel k záveru, že žalobca nepreukázal existenciu písomného záväzku žalovaného na úhradu nákladov - trov právneho zastúpenia v konaní o náhradu škody. Argumentoval, že žiadnou z interpretačných metód nie je možné pri výklade poisťnej zmluvy dospieť k inému záveru, ako k tomu, že vynúiteľná povinnosť žalovaného k úhrade trov konania nemôže existovať bez jej písomného záväzku.

11. Proti rozsudku č. k. 17Cb/39/2021-142 zo dňa 25. januára 2022 podal odvolanie žalobca, o ktorom odvolaní rozhodol Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, uznesením č. k. 2Cob/26/2023-215 zo dňa

27. augusta 2024 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Po vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, tento vec opätovne prejednal, pričom vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca ako poistený uzatvoril so žalovaným dňa 30.12.1994 Poistnú zmluvu č. 34-1108507-0 podľa § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorou bolo dojednané aj poistenie zodpovednosti za škodu vzniknutú inému v súvislosti s činnosťou alebo vzťahom poisteného, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania alebo vzťahu z doby trvania poistenia, v rozsahu a za podmienok stanovených zvláštnou časťou všeobecných poistných podmienok - poistenie zodpovednosti za škodu č. 600. Poistná zmluva bola dojednávaná s účinnosťou od 1.1.1995 s tým, že poistenie končí dňom 1.1.1996. Nedeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy boli Všeobecné poistné podmienky - všeobecná časť č. 101 a jej zvláštne časti č. 150, 200, 250, 300, 400, 600. Podľa článku I. VPP, zvláštna časť - poistenie zodpovednosti za škodu č. 600, z poistenia zodpovednosti za škodu, má fyzická alebo právnická osoba (ďalej len „poistený“) právo, aby poisťovňa za neho nahradila škodu vzniknutú inému v súvislosti s činnosťou alebo vzťahom poisteného, bližšie označeným v zmluve, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania alebo vzťahu v čase trvania poistenia. Podľa článku II. bodu 4 písm. b) VPP, poisťovňa je povinná nahradiť náklady občianskeho súdneho konania o náhrade škody, ak bolo toto konanie nutné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky plnenia poisťovne, pokiaľ je poistený povinný tieto uhradiť a splnil povinnosti uložené mu v článku IV. bode 1 písm. a), e), a f), ak sa k úhrade týchto nákladov písomne zaviazala.

13. Ďalej mal súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním preukázané, že dňa 17.3.1995 nastala poistná udalosť, a to pád poškodenej A. B. zo strechy budovy Obchodného centra v Medzilaborciach, ktorú mal žalobca v trvalom užívaní, pri ktorej poškodená utrpela škodu na zdraví. Poškodená sa v konaní vedenom pred Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 8C/408/1998 proti COOP Jednote Humenné, spotrebnému družstvu ako žalovanému, domáhala náhrady škody na zdraví (bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia). Okresný súd Humenné rozsudkom č. k. 8C/408/1998-882 zo dňa 3.12.2018 v spojení s uznesením č. k. 8C/408/1998-833 zo dňa 1.2.2016 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 19Co/110/2016-871 zo dňa 27.4.2017, uložil žalovanému COOP Jednote Humenné, spotrebnému družstvu povinnosť zaplatiť žalobkyňi A. B. bolestné vo výške 22.827,- eur a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu vo výške 44.740,- eur. Následne Okresný súd Humenné samostatným uznesením č. k. 8C/408/1998-1047 zo dňa 3.2.2021 rozhodol o výške trov konania tak, že COOP Jednote Humenné, spotrebnému družstvu uložil povinnosť zaplatiť poškodenej A. B. náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 37.082,86 eur v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia. Uznesenie Okresného súdu Humenné č. k. 8C/408/1998-1047 zo dňa 3.2.2021 nadobudlo právoplatnosť dňa 26.2.2021, dňa 16.3.2021 sa stalo vykonateľným.

14. Z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 9.8.2017, ktoré zaslal žalovaný žalobcovi, súdu prvej inštancie vyplynulo, že dňa 8.8.2017 žalovaný ukončil šetrenie poistnej udalosti, na základe ktorého žalobcovi predložil výpočet výšky plnenia. Žalovaný poukázal poistné plnenie v sume 67.533,81 eur na účet poškodenej.

15. Listom zo dňa 18.3.2021 vyzval zástupca poškodenej COOP Jednotu Humenné, spotrebné družstvo na zaplatenie trov právneho zastúpenia vo výške 37.082,86 eur v lehote do 26.3.2021. Listom zo dňa 12.4.2021 vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie sumy 37.082,86 eur, keď argumentoval, že po vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Humenné, ktorým bolo rozhodnuté o výške trov konania, zaplatil poškodenej namiesto žalovaného sumu 37.082,86 eur, i keď úhrada trov konania bola na základe poistnej zmluvy povinnosťou žalovaného, ktorý trovy konania poškodenej nezaplatil. Zároveň žalobca v predmetnom liste dodal, že úhradou trov konania poškodenej v sume 37.082,86 eur, sa žalovaný bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu, pretože žalobca plnil za žalovaného bez právneho dôvodu a tiež, že trovy konania ako náklady občianskeho súdneho konania sú neoddeliteľnou súčasťou pohľadávky poškodenej a tvoria jej príslušenstvo v zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Listom zo dňa 29.4.2021 žalovaný odpovedal žalobcovi, že poisťovňa ukončila šetrenie škodovej udalosti a dospela k záveru, že v zmysle poistnej zmluvy, plnenie, o ktoré žalobca žiada, nemôže žalovaný poskytnúť, pričom na podporu svojej argumentácie odkázal na článok II. bod 4 písm. c) VPP.

16. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa §§ 788 ods. 1, 796 ods. 1, 822, 823 Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú poisťnú zmluvu, poisťné obdobia, poistenie zodpovednosti za škodu a nárok poškodeného.

17. Súd prvej inštancie uviedol, že po rozhodnutí veci odvolacím súdom, ani jedna zo strán sporu neuplatnila ďalšie prostriedky procesného útoku, resp. procesnej obrany, nenavrhol doplnenie dokazovania, ani nepredložila žiaden ďalší listinný dôkaz.

18. Aby mal žalobca právo na plnenie zo strany žalovaného, musel podľa súdu prvej inštancie v zmysle článku II. a článku IV. VPP, postupovať riadne v konaní o náhradu škody, čím vznikli náklady tohto konania, ktoré v konečnom dôsledku musel uhradiť poškodený. Uvedené trovy je potrebné považovať za príslušenstvo pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), nakoľko sa jedná o náklady spojené s uplatňovaním, resp. bránením práva.

19. Súd prvej inštancie poukázal, že žalovaný v článku II. ods. 4 písm. c) VPP určil, že náklady obhajoby poisteného alebo jeho pracovníka pred odvolacím súdom, náklady jeho právneho zastúpenia v konaní o náhrade škody, prípadne jeho vlastné náklady vzniknuté pri tomto konaní, je povinný nahradiť, len ak sa k úhrade týchto nákladov písomne zaviazal. Súd prvej inštancie uviedol, že nepozná prípad, kedy by zo strany poisťovne došlo k osobitnému písomnému záväzku nahradiť náklady konania mimo poisťnej zmluvy (ani žalovaný takýto prípad nepreukázal). Mal za to, že doslovný gramatický výklad tohto ustanovenia VPP, by bol neprimeraný v neprospech poisteného - žalobcu. Súd prvej inštancie nespochybnil zmluvnú voľnosť pri uzatváraní poisťnej zmluvy, ktorá umožňuje zmluvným stranám upraviť si vzájomné pomery, dodal ale, že tie by mali byť upravené tak, aby to čo najlepšie vyhovovalo potrebám a záujmom oboch zmluvných strán a mali by byť v súlade s požiadavkami poctivého obchodného styku tak, aby zmluva a poisťné podmienky neboli na ťarchu iba poisteného, ktorý poisťné podmienky nevytváral. Považoval za vysoko nepravdepodobné, aby poisťovňa mimo poisťnú zmluvu ešte zvlášť samostatne udeľovala ďalší písomný súhlas na poskytnutie poisťného plnenia. Navyše, podmienenie povinnosti poisťovne uhradiť náklady občianskeho súdneho konania len na prípady, ak sa poisťovňa v poisťnej zmluve na takúto náhradu trov konania zaviazala, sa súdu prvej inštancie javilo v rozpore s dobrými mravmi aj v rozpore s požiadavkami poctivého obchodného styku. Dodal, že žalovaný navyše ani nepreukázal, že by sa v zmysle týchto VPP vôbec niekedy zaviazal na úhradu takých nákladov.

20. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný by plnenie poškodený neposkytol bez rozhodnutia súdu v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/408/1998. Uvedené konanie teda bolo nevyhnutné, aby poisťovňa plnila na základe poisťnej zmluvy. Bolo by preto podľa súdu prvej inštancie nelogické, ak by poisťovňa nemala byť viazaná aj výrokom o náhrade trov konania spojených s uvedeným súdnym konaním preto, že súd rozhodoval o nároku, ktorý nebolo možné uhradiť bez súdneho rozhodnutia. Poukázal i na to, že v zmysle článku IV. ods. 1 písm. g) VPP, bol poistený (žalobca) povinný odvolať sa proti rozhodnutiu príslušných orgánov, ktoré sa týkajú náhrady škody, pokiaľ v odvolacej lehote neodbrzí iný pokyn od poisťovne. Žalovaný, ktorý koncipoval VPP, žalobcovi nedal pokyn, aby nepodával odvolanie v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/408/1998, čím zapríčinil navýšenie trov označeného konania aj o trovy odvolacieho konania. Súd prvej inštancie dodal, že žalovaný v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/408/1998 vystupoval ako intervenient, neuznal uplatňovanú výšku škody, čo dal najavo (nielen) účasťou v označenom konaní na strane žalovaného (poistenca), ale najmä tým, že využíval všetky právne prostriedky (odvolanie, podávanie vyjadrení), čo spôsobilo narastanie úkonov právnej pomoci. Ak by žalovaný uplatňovaný nárok poškodeného uznal a uhradil požadovanú výšku škody, neboli by vznikli žiadne trovy.

21. S prihliadnutím na vyššie uvedené, súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi plnenie uhradené poškodený titulom trov konania sp. zn. 8C/408/1998, pretože súd v konaní rozhodoval o nároku, ktorý mal plniť žalovaný priamo poškodený a bez tohto rozhodnutia žalobca nemohol plniť poškodený sám, poukazujúc na podmienky poisťnej zmluvy a VPP.

22. Žalobu v časti nároku na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 37.082,86 eur od 25.3.2021 do 1.5.2021 súd prvej inštancie zamietol, keď dospel k záveru, že žalobca výzvou zo dňa 12.4.2021 vyzýval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy 37.082,86 eur v lehote do 30.4.2021, preto sa žalovaný dostal do omeškania so zaplatením dlžnej sumy až nasledujúci deň, t. j. dňa 1.5.2021.

23. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa §§ 255 ods. 1; 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedol, že žalobca mal vo veci neúspech iba v nepatrnej časti, preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

24. Proti výrokom I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj trov odvolacieho konania. Odvolanie odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

25. V odvolaní uviedol, že náhrada trov konania nebola predmetom poistnej zmluvy. Žalovaný bol v zmysle VPP povinný nahradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia len v prípade, že sa tak žalobca so žalovaným dohodol pri uzatvorení poistnej zmluvy a že sa žalovaný na to písomne zaviazal. Súdu prvej inštancie žalovaný vytykal, že síce konštatoval, že trovy konania je potrebné považovať za príslušenstvo pohľadávky, avšak neozrejmil, z akých dôvodov zastáva tento názor. Ďalej argumentoval, že obchodnoprávny vzťah, akým vzťah medzi žalobcom a žalovaným nepochybne je, je založený na zmluvnej autonómii zmluvných strán. Dohoda zmluvných strán má, s výnimkou ust. § 263 Obchodného zákonníka, prednosť pred zákonom. Zmluvné strany prejavili konsenzus uzatvoriť poistnú zmluvu, ktorá nepokrývala náhradu trov súdneho konania a podľa žalovaného neexistuje dôvod, pre ktorý by takto uzatvorená zmluva nemala byť považovaná za platnú a účinnú.

26. V ďalšom žalovaný dôvodil, že súd prvej inštancie uviedol, že nepozná prípad, kedy sa žalovaný, resp. poisťovňa zaviazala k písomnej úhrade nákladov na trovy konania. Žalovaný mal za to, že skutočnosť, že súdu prvej inštancie nie je takáto skutočnosť známa, nie je dôvod na priznanie nároku. Súd prvej inštancie tiež tvrdil, že je vysoko nepravdepodobné, aby poisťovňa mimo poistnú zmluvu ešte zvlášť samostatne udeľovala ďalší písomný súhlas na poskytnutie poistného plnenia. Toto konštatovanie je však podľa žalovaného len ničím nepodloženou fabuláciou súdu prvej inštancie bez toho, aby súd prvej inštancie vedel preukázať pravdepodobnosť či nepravdepodobnosť svojho tvrdenia. Namietal aj záver súdu prvej inštancie, že by náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v pôvodnom konaní dobrovoľne neposkytol, a teda súdne konanie bolo nevyhnutné. Tvrdil, že žalobca, v pôvodnom konaní ako žalovaný, namietal svoju zodpovednosť, pasívnu vecnú legitimáciu aj premlčanie nároku. Potreba súdneho konania tak nevyvstala z dôvodov na strane žalovaného, ale primárne z dôvodov na strane žalobcu, ktorý rozporoval nárok žalobkyne. Za nesprávny a zavádzajúci považoval žalovaný záver súdu prvej inštancie, že žalobca bol nútený v pôvodnom konaní podávať odvolanie, pretože bez jeho podania, by žalovaný nevyplatil poškodenej poistné plnenie za žalobcu. Tvrdil, že žalobca sa v pôvodnom konaní aktívne bránil, namietal dôvodnosť nároku, preto neexistoval predpoklad, že by žalobca voči rozhodnutiu nepodal odvolanie aj bez toho, že by na to bol „povinný“ v zmysle poistnej zmluvy. Dodal, že žalobca mal možnosť uzatvoriť so žalovaným poistnú zmluvu, ktorá by pokrývala aj prípadnú náhradu trov konania, avšak žalobca takúto možnosť nevyužil a táto skutočnosť nemôže byť pripísaná na ľarchu žalovaného.

27. Žalovaný ďalej argumentoval, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku neozrejmil, z akých dôvodov sa mu ustanovenia poistnej zmluvy, resp. VPP javia v rozpore s dobrými mravmi, resp. v rozpore s požiadavkami poctivého obchodného styku. Zdôraznil, že nepovažuje za spravodlivé, aby sa pri právnom posúdení veci neriadilo znením poistných podmienok, nerešpektovali prejavy vôle zmluvných strán (zmluvná autonómia) a ani výkladové (interpretačné) metódy. Označil za neprípustné nahradzovanie zmluvných dojednaní inak, ako dohodou zmluvných strán. Poukázal, že z koncepcie ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka možno vyvodit', že podstatným kritériom pre vyhodnotenie zmluvného dojednania ako neprijateľnej podmienky je to, či na jeho základe dôjde k spôsobeniu značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach strán. Teda, nestačí len to, že sa zmluvné dojednanie posúdi ako spôsobujúce nerovnováhu v právach a povinnostiach strán. Zmluvné dojednanie nemôže byť vyhodnotený ako neprijateľná podmienka, ak absentuje atribút značnosti.

28. Žalovaný v odvolaní uzavrel, že zásada zmluvnej slobody je jedným z výrazov autonómie vôle, vzťahujúca sa na oblasť záväzkových vzťahov a znamená predovšetkým slobodu kontrahovať. Priznanie nároku nad rámec, ako je stanovený medzi subjektmi zmluvného vzťahu, by bolo narušením zmluvnej slobody účastníkov záväzkového vzťahu. V tejto súvislosti dodal, že podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zo dňa 27.10.2021, sp. zn. 9Cdo/73/2021 „Všeobecná právna úprava poistenia ako právneho pomeru, založeného poistnou zmluvou, ktorou sa zaväzuje poistiteľ poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a poistenec platiť poistné (§ 788 a nasl. Občianskeho zákonníka) i osobitná úprava poistenia majetku (§ 806 a nasl. Občianskeho zákonníka) predpokladá, že podrobnejšia úprava práv a povinností účastníkov tohto pomeru bude v konkrétnom prípade obsiahnutá v poistných podmienkach, ktoré tvoria súčasť poistnej zmluvy. Poistné podmienky ustanovujú okrem iného, ako má byť určená výška plnenia poisťovateľa, ak dôjde v dôsledku poistnej udalosti k poškodeniu, zničeniu, odcudzeniu, prípadne strate poistenej veci. Ide o plnenie na základe poistnej zmluvy, nie o náhradu škody, a preto pre plnenie poisťovateľa platia jedine ustanovenia zmluvných podmienok.“ Žalovaný poukázal aj na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/237/2021 zo dňa 15.2.2024, ktorým odmietol dovolanie žalobkyne voči rozsudku krajského súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí žaloby. Žalovaný tvrdil, že najvyšší súd sa v predmetnom rozhodnutí stotožnil s názorom krajského súdu, ktorý uviedol, že „Keďže z poistnej zmluvy a VPP nevyplýva povinnosť žalovanej na plnenie bez toho, že by sa poisťovňa na úhradu nákladov súdneho konania písomne zaviazala, nemožno konštatovať, že výkon tejto povinnosti je v rozpore s dobrými mravmi.“ Ďalej súd skonštatoval, že „Pri interpretácii účelu a rozsahu dohodnutého poistenia a poistného plnenia platí v prvom rade to, čo si účastníci, v úplnosti posudzovanom právnom úkone, v súlade so zmluvnou autonómiou dohodli (lex contractum). Žiadnou interpretačnou metódou nie je možné pri výklade zmluvy dospieť k inému záveru ako k tomu, že vynútiteľná povinnosť žalovanej k úhrade trov konania nemôže existovať bez jej písomného záväzku.“ Žalovaný mal navyše za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nespĺňa kvalitatívne požiadavky vymedzené v ust. § 220 ods. 2 CSP a je aj v rozpore so základným právom na súdnu ochranu v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

29. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny.

30. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 CSP. Odvolanie prejednal podľa § 379 - § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

31. Rozsudok odvolacieho súdu bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo podľa § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

32. Žalovaný podanie odvolania odôvodnil dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

33. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov, v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením. Posúdil, či súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces; či sa v procesnom postupe súdu prvej inštancie vyskytli pochybenia, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, a ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a či na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

34. Odvolací súd zhodnotil, že súd prvej inštancie presvedčivo a logicky odpovedal na relevantné argumenty vznesené v spore a odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie spĺňa kritériá vyžadované vyššími súdnymi autoritami pre zrozumiteľnosť a presvedčivosť súdneho rozhodnutia. Procedúra prejednanie veci pred súdom prvej inštancie neznemožnila žalovanému realizáciu jeho procesných oprávnení v miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Z obsahu odvolania v zásade vyplýva, že žalovaný nesúhlasí s právnymi závermi súdu prvej inštancie. Skutočnosť, že žalovaný má na vec odlišný názor, a že rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo odôvodnené podľa jeho predstáv, nie

je postačujúce na to, aby odvolací súd prisvedčil tvrdeniu žalovaného o nepreskúmateľnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a existencii vady v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP. V procesnom postupe súdu prvej inštancie sa nevyskytli ani žiadne iné pochybenia, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, a ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správne právne závery.

35. Vecne správne a zákonu zodpovedajúce je odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje a odkazuje na neho (§ 387 ods. 2 CSP). Na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolaniu žalovaného, odvolací súd uvádza:

36. Zásadnou odvolacou námietkou žalovaného bolo, že podľa článku II. ods. 4 písm. b) VPP bol povinný nahradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia len v prípade, ak sa k ich úhrade písomne zaviazal, čo však nespravil. Dôvodil, že zmluvné strany prejavili konsenzus uzatvoriť poisťnú zmluvu, ktorá nepokrývala náhradu trov súdneho konania. Výklad VPP súdom prvej inštancie považoval žalovaný za zásah do autonómie zmluvných strán a nerešpektujúci výkladové metódy. Navyše zdôraznil, že žalobca mal možnosť uzatvoriť so žalovaným poisťnú zmluvu, ktorá by pokrývala aj prípadnú náhradu trov konania, takúto možnosť ale žalobca nevyužil.

37. Predmetom konania je zaplatenie sumy 37.082,86 eur s prísl., ktorá predstavuje trovy poškodenej A. B. v konaní o náhradu škody (titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia), ktoré bolo vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8C/408/1998 poškodenou ako žalobkyňou proti žalobcovi v procesnom postavení žalovaného, v ktorom konaní o náhradu škody žalovaný vystupoval ako intervenient na strane žalovaného COOP Jednota Humenné, spotrebného družstva.

38. Nebolo sporné, že dňa 30.12.1994 uzatvorili žalobca ako poistený a žalovaný ako poistiteľ Poisťnú zmluvu na poisťné obdobie od 1.1.1995 do 31.12.1995, predmetom ktorej bolo aj poistenie zodpovednosti za škodu vzniknutú inému v súvislosti s činnosťou alebo vzťahom poisteného, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania alebo vzťahu v dobe trvania poistenia. Rovnako nebolo sporné ani to, že k poisťnej udalosti došlo dňa 17.3.1995, teda počas poisťného obdobia.

39. Na poistenie sa vzťahovali VPP všeobecná časť č. 101 a jej zvláštne časti č. 150, 200, 250, 300, 400, 600. Podľa článku I. VPP, zvláštna časť - poistenie zodpovednosti za škodu č. 600, z poistenia zodpovednosti za škodu má fyzická alebo právnická osoba (ďalej len „poistený“) právo, aby poisťovňa za neho nahradila škodu vzniknutú inému v súvislosti s činnosťou alebo vzťahom poisteného, bližšie označeným v zmluve, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania alebo vzťahu v čase trvania poistenia.

40. Podľa článku II. bodu 4 písm. b) VPP, poisťovňa je povinná nahradiť náklady občianskeho súdneho konania o náhrade škody, ak bolo toto konanie nutné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky plnenia poisťovne, pokiaľ je poistený povinný tieto uhradiť a splnil povinnosti uložené mu v článku IV. bode 1 písm. a), e), a f), ak sa k úhrade týchto nákladov písomne zaviazala.

41. Podľa článku IV. bodu 1 VPP, okrem povinností stanovených právnymi predpismi a vo všeobecnej časti všeobecných poisťných podmietok, je poistený povinný:

a) oznámiť písomne poisťovní bez zbytočného odkladu, že nastala škodová udalosť, ktorá by mohla byť dôvodom k vzniku práva na plnenie poisťovne;

e) písomne oznámiť, že poškodený uplatňuje právo na náhradu škody na súde alebo inom príslušnom orgáne;

f) v konaní o náhrade škody, ktorú má uhradiť poisťovňa, postupovať v súlade s pokynmi poisťovne; ak nevznesie poistený bez súhlasu poisťovne námietku premičania, alebo ak sa zaviazal bez tohto súhlasu uhradiť premičanú pohľadávku, alebo bez súhlasu poisťovne uzavrie súdny zmier, nie je poisťovňa povinná plniť.

42. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca ako poistený splnil povinnosti vymedzené v článku IV. bode 1 písm. a), e), a f) VPP, za ktorých je poisťovňa povinná nahradiť za poisteného aj trovy občianskeho súdneho konania o náhradu škody, ak bol poistený tieto náklady povinný nahradiť. Ako už odvolací súd uviedol, ťažiskovou odvolacou námietkou žalovaného bolo, že podľa článku IV. bodu 4 písm. b) VPP, sa

pre vznik povinnosti poisťovne nahradiť trovy konania, vyžadoval aj jej písomný záväzok, ktorý v danom prípade absentoval.

43. Odvolací súd už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení uviedol, že zmluvná voľnosť v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti nachádza vyjadrenie okrem iného aj v zásadách poctivého obchodného styku. Ak prostredníctvom realizácie správania sa v právnom vzťahu, inak dovoleného právom, sa nesleduje primerané vyrovnanie záujmov zmluvných strán, je namieste, aby súd aplikoval právnu normu nielen autonómne, ale aj s väzbou na ucelený súbor zásad správania, ktorých dodržiavanie v obchodnom styku, tento styk kvalifikuje ako poctivý, prípadne, aby ich aplikoval s mravným zmyslom právnej normy. Odvolací súd poukázal, že v danom prípade je síce nesporné, že žalovaný sa písomne nezaviazal uhradiť žalobcovi náklady súdneho konania o náhrade škody, ktoré bolo nutné na zistenie zodpovednosti poisteného a výšky plnenia. Uvedenú skutočnosť však nemožno posudzovať izolovane od ďalších zmluvných a faktických okolností prejednávaneho sporu, ktorými sú najmä tie, že žalobca ako poistený bol povinný v konaní o náhradu škody, ktorú mal uhradiť žalovaný, postupovať v súlade s pokynmi žalovaného; ak by nevzniesol žalobca bez súhlasu žalovaného námietku premlčania, alebo ak by bez súhlasu žalovaného uzavrel súdny zmier, nebol by žalovaný povinný plniť. Navyše bol žalobca povinný sa odvolať proti rozhodnutiu príslušných orgánov, ktoré sa týkajú náhrady škody, pokiaľ by v odvolacej lehote neobdržal iný pokyn od žalovaného (viď. článok IV. ods. 1 písm. f), g) VPP). Uvedené okolnosti spôsobujú, že postoj žalobcu k nároku poškodenej bol v konaní o náhradu škody v rozhodujúcej miere závislý na vôli a stanovisku žalovaného. Ak žalobca chcel, aby žalovaný za neho nahradil škodu, ktorá vznikla poškodenej (čo je samotným zmyslom a podstatou poistenia), musel nevyhnutne rešpektovať pravidlá nastolené jednostranne žalovaným v poisťnej zmluve a VPP. Rešpektovanie týchto pravidiel však so sebou nevyhnutne nieslo vznik nákladov v podobe trov súdneho konania o náhradu škody. A pokiaľ žalovaný odmieta na týchto nákladoch participovať, odvolávajúci sa na absenciu svojho písomného zmluvného záväzku, je namieste, aby súd prvej inštancie zväzil akceptáciu tohto postoja žalovaného aj z hľadiska štandardov, ktoré by nepredstavovali nevítaný následok zmluvného dojednaní medzi stranami. Uvedené je navyše v danom prípade zvýraznené tým, že žalobca sa dovoľoval nastolenia rovnovážneho stavu v právnom vzťahu so žalovaným, ktorý by rešpektoval zásady spravodlivosti. Na vyššie uvedených záveroch odvolací súd zotráva.

44. Súd prvej inštancie vo svojom v poradí druhom rozsudku vyššie uvedené závery odvolacieho súdu rešpektoval, vo veci rozhodol a svoje úvahy, prečo napriek nepreukázaniu splnenia podmienky písomného záväzku žalovaného nahradiť trovy súdneho konania žalobe vyhovel, v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, pričom odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštancie k výkladu VPP stotožňuje.

45. Rovnako ako súdu prvej inštancie, ani odvolaciemu súdu nie je známy prípad, kedy by zo strany poisťovne došlo k osobitnému písomnému záväzku nahradiť náklady konania mimo poisťnej zmluvy. Za významné odvolací súd v tejto súvislosti považuje skutočnosť, že i napriek tomu, že uvedené namietal aj žalobca, žalovaný nepreukázal, že by v rámci kontraktácie pri rovnakom (príp. obdobnom) type poistenia s akýmkoľvek svojim klientom, uzavrel mimo poisťnú zmluvu osobitný písomný záväzok, ktorý by pokrýval aj prípadnú náhradu trov konania (teda, že žalobca takúto možnosť mal, len ju nevyužil). Rovnako za správny považuje odvolací súd aj záver súdu prvej inštancie, že je vysoko nepravdepodobné, aby poisťovňa mimo poisťnú zmluvu ešte zvlášť samostatne udeľovala ďalší písomný súhlas na poskytnutie poisťného plnenia. Žalovaný sa síce v odvolaní bránil, že toto konštatovanie je len ničím nepodloženou fabuláciou súdu prvej inštancie bez toho, aby súd prvej inštancie preukázal pravdepodobnosť či nepravdepodobnosť svojho tvrdenia, opomína však, že aktivita súdu v civilnom sporovom konaní znamená, že súd nie je „aktívnym vyhľadávačom dôkazov“, ale arbitrom nestranné dohliadajúcim na dodržiavanie procesných pravidiel. Dôkazné bremeno a zodpovednosť za výsledok sporu leží na jeho stranách. Preto pokiaľ žalovaný tvrdil, že ak mal poistený klient záujem mať poistením kryté aj prípadné náklady občianskeho súdneho konania, tento rozsah je dojednávany individuálne a vždy je zohľadnený v stanovenej výške poisťného pre príslušné poisťné obdobie, bolo úlohou žalovaného, toto tvrdenie preukázať, čo nespravil.

46. Odvolací súd považuje za správny postup súdu prvej inštancie, ak sa neriadil doslovným znením článku II. bodu 4 VPP a pristúpil k jeho výkladu v súlade s princípom spravodlivosti a najmä v súlade s účelom, ktorý bol sledovaný uzavretím poisťnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným. Výklad

predmetného článku súdom prvej inštancie plne zodpovedá rozumnému a spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi stranami.

47. Podľa článku I. bodu 8 poisťnej zmluvy, jej predmetom bolo aj poistenie zodpovednosti za škodu vzniknutú inému v súvislosti s činnosťou alebo vzťahom poisteného, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania alebo vzťahu v dobe trvania poistenia.

48. Podľa článku IV. bodu 1 písm. i) VPP, okrem povinností stanovených právnymi predpismi a vo všeobecnej časti všeobecných poisťných podmienok, je poistený povinný plniť ďalšie povinnosti uložené poisťovňou v poisťnej zmluve, nesmie však celkovo ani sčasti uznať alebo uspokojiť akýkoľvek nárok z titulu zodpovednosti za škodu bez predchádzajúceho súhlasu poisťovne.

49. Podľa článku IV. bodu 1 písm. g) VPP, okrem povinností stanovených právnymi predpismi a vo všeobecnej časti všeobecných poisťných podmienok, je poistený povinný odvolať sa proti rozhodnutiu príslušných orgánov, ktoré sa týkajú náhrady škody, pokiaľ v odvolacej lehote neobdrží iný pokyn od poisťovne.

50. Pokiaľ žalobca zodpovedal za škodu v dôsledku svojho konania alebo vzťahu v dobe trvania poistenia, bol pre tento prípad poistený, čo znamená jeho právo, aby plnenie uskutočnila priamo poisťovňa, t. j. žalovaný. Poškodená nemala právo na plnenie priamo proti žalovanému, ale bola nútená vymáhať si tento nárok od žalovaného v konaní, ktoré bolo vedené pred Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 8C/408/1998. Žalobca (ak chcel, aby poisťovňa za neho nahradila škodu) nesmel celkovo ani sčasti uznať alebo uspokojiť akýkoľvek nárok z titulu zodpovednosti za škodu bez predchádzajúceho súhlasu poisťovne (článok IV. bod 1 písm. i) VPP).

51. K obrane žalovaného, že potreba súdneho konania nevyvstala z dôvodov na jeho strane, ale z dôvodov na strane žalobcu, ktorý rozporoval nárok poškodenej, odvolací súd poukazuje, že podľa článku II. ods. 5 VPP, šetrenie nutné na zistenie rozsahu poisťovne plniť je skončené, akonáhle bola so súhlasom poisťovne alebo jej dodatočným schválením dohodnutá s poškodným výška náhrady škody, alebo akonáhle výška náhrady škody bola určená právoplatným rozhodnutím. Vychádzajúc z toho, že konanie o náhrade škody (bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia) trvalo od roku 1998 a právoplatne bolo ukončené až 30.6.2017, je zjavné, že na zistenie rozsahu poisťovne plniť toto konanie potrebné bolo, pričom žalovaný ani netvrdil opak uvedeného. Aj z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 9.8.2017, ktoré zaslal žalovaný žalobcovi vyplýva, že žalovaný ukončil šetrenie poisťnej udalosti až dňa 8.8.2017. Keďže podstatou poistenia je prenos finančných dopadov rizika z jeho nositeľa (v danom prípade žalobcu) na poisťovňu, nie je dôvod ani domnievať sa, že primárne bol žalobca tým subjektom, ktorý mal záujem na riešení veci (náhrady škody poškodenej) cestou súdneho sporu. Navyše žalovaný mal podľa článku IV. bodu 1 písm. g) VPP na základe splnomocnenia od žalobcu možnosť sám prejednať škodovú udalosť s poškodnou a súdnemu sporu o náhradu škody tak predísť.

52. Pokiaľ ide o samotný priebeh súdneho sporu o náhradu škody, v ktorom poisťovňa vystupovala ako intervenient na strane žalovaného COOP Jednota Humenné, spotrebného družstva, odvolací súd udáva, že v tomto konaní musel žalobca postupovať v súlade s pokynmi žalovaného, čo je zrejmé z článku IV. bodu 1 písm. f) VPP. Žalovaný nenamietal, že v konaní o náhradu škody bol ako intervenient na strane žalovaného aktívny, pokiaľ ide o rozporovanie nároku poškodenej. Zo strany žalobcu (v konaní o náhradu škody v procesnom postavení žalovaného) nemohlo dôjsť k uznaniu nároku poškodenej, k nevzneseniu námietky premlčania, ani k uzatvoreniu súdneho zmiernu bez súhlasu poisťovne, lebo inak by žalobca od poisťovne nemal nárok na náhradu plnenia poskytnutého poškodenej. Rovnako tak bol žalobca povinný aj odvolať sa proti rozhodnutiu súdu, ktoré sa týkalo náhrady škody, pokiaľ v odvolacej lehote neobdržal iný pokyn od poisťovne (článok IV. bod 1 písm. g) VPP). Žalobca bez právoplatného rozhodnutia v konaní o náhradu škody nemohol poškodenej plniť sám, pokiaľ chcel, aby žalovaný za neho nahradil škodu. Uvedené okolnosti spôsobujú, že postoj žalobcu k dôvodnosti/nedôvodnosti nároku poškodenej v súdnom konaní o náhradu škody bol závislý na postoji žalovaného. Ako už odvolací súd uviedol v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, ak žalobca chcel, aby žalovaný za neho nahradil škodu, ktorá vznikla poškodenej (čo je samotným zmyslom a podstatou poistenia), musel nevyhnutne rešpektovať pravidlá nastolené jednostranne žalovaným v poisťnej zmluve a VPP. Rešpektovanie týchto pravidiel so sebou nevyhnutne nieslo vznik nákladov v podobe trov súdneho konania o náhradu škody. Za týchto okolností by bolo nelogické a priečiace sa spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi stranami, ak by

nebol žalovaný viazaný aj výrokom o náhrade trov konania spojených s rozhodnutím vo veci sp. zn. 8C/408/1998.

53. Za správny považuje odvolací súd aj záver súdu prvej inštancie, že trovy súdneho konania, na zaplatenie ktorých bol žalobca zaviazaný vo vzťahu k poškodenej, sú príslušenstvom pohľadávky poškodenej na náhradu škody voči žalobcovi (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), pretože sú nákladmi poškodenej, spojenými s uplatnením pohľadávky na náhradu škody voči žalobcovi. Za náklady spojené s uplatnením pohľadávky v konaní pred súdom sa považujú také náklady, ktoré boli nevyhnutné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva a z časového hľadiska vznikli v konaní. V súvislosti s trovami právneho zastúpenia sa za účelné považujú náklady, ktoré zodpovedajú a sú v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov v znení neskorších predpisov (príp. vyhlášky č. 163/2002 Z. z. alebo č. 180/1991 Zb.). Preto, ak bol žalobca zaviazaný na náhradu škody titulom jeho zodpovednosti, táto pozostávala nielen zo samotnej pohľadávky na náhradu škody, ale aj z jej príslušenstva, ktoré príslušenstvo tvorili náklady súdneho konania, ktoré boli nevyhnutné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva v súdnom konaní, v ktorom poškodená uplatnila svoj nárok na náhradu škody.

54. Nakoľko poisťná zmluva sa vzťahuje na zodpovednosť za škodu vzniknutú inému v súvislosti s činnosťou alebo vzťahom poisteného, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania alebo vzťahu v dobe trvania poistenia, je podmieňovanie náhrady nákladov občianskeho súdneho konania o náhrade škody, ak bolo toto konanie nutné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky plnenia poisťovne, osobitným písomným záväzkom poisťovne potrebné považovať za dojednanie, ktoré je v rozpore s účelom, ktorý sa sleduje uzavretím poisťnej zmluvy a takéto dojednanie je zvlášť neprimerané v prospech žalobcu ako poisteného.

55. K rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/273/2021 zo dňa 15.2.2024, na ktoré poukazoval žalovaný s cieľom podporiť svoje tvrdenia o zmluvnej autonómii, odvolací súd udáva, že týmto rozhodnutím najvyšší súd odmietol dovolanie dovolateľa, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 CSP. Najvyšší súd v označenom rozhodnutí uviedol, že v prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP, nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej otázky. Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolateľ v dovolaní nekonkretizoval priamym položením právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Poukázal, že v prejednávanom prípade je zrejmé, že súd prvej inštancie v poradí druhom rozsudku založil svoje rozhodnutie na tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia a preukázania, že sa žalovaná (poisťovňa – pozn. odvolacieho súdu) na úhradu nákladov súdneho konania zaviazala a zároveň, keďže z poisťnej zmluvy a VPP nevyplýva povinnosť žalovanej na plnenie bez toho, že by sa poisťovňa na náhradu nákladov súdneho konania písomne zaviazala, nemožno konštatovať, že (také podmieňovanie) výkonu tejto povinnosti je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca (dovolateľ – pozn. odvolacieho súdu) však nesprávnosť posúdenia právnej otázky čo do rozporu s dobrými mravmi v odvolaní nenamietal. Najvyšší súd uzavrel, že v odvolaní nesprávnosť právneho posúdenia podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP videl iba v tom, že (podľa jeho názoru) z § 788 ods. 1, 4, § 822 a § 823 Občianskeho zákonníka a § 32 zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve, poisťnej zmluvy a čl. VII ods. 1 písm. b) VPP, vyplýva právna povinnosť žalovanej na plnenie. Z uvedeného a rozsudku odvolacieho súdu považoval najvyšší súd za zrejmé, že otázku v dovolaní namietaného rozporu dojednania podľa čl. VII ods. 1 písm. b) CSP s dobrými mravmi odvolací súd neriešil, t. j. rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia takej právnej otázky. Dovolanie preto v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, a preto ho dovolací súd ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

56. S ohľadom na vyššie uvedené, odvolací súd nepovažoval odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP za naplnené, preto potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (aj v správnom výroku o nároku na náhradu trov konania) ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP).

57. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi, priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

58. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v § 419 CSP.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 CSP.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dovolateľ má právo v dovolacom konaní zvoliť si advokáta alebo sa môže obrátiť na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) CSP.

V dovolaní podľa § 428 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).